

دھان کی اہمیت

دھان، کپاس کے بعد دوسری اہم نقدی اور فصل ہے جس سے وطن عزیز کو ہر سال خطیر زرمبادلہ حاصل ہوتا ہے۔ صوبہ پنجاب میں چاول کی پیداوار حاصل کرنے کے لیے اچھے ذرائع موجود ہیں لیکن ضرر رساں کیڑے اور بیماریاں پیداوار متاثر کرتی ہیں۔ زرعی زہروں کے محفوظ استعمال کے لیے درج ذیل سفارشات پر عمل درآمد کر کے ہم نہ صرف دھان کی بہتر پیداوار حاصل کر سکتے ہیں بلکہ حفظانِ صحت کے اصولوں کے مطابق پیدا کیا گیا غلہ برآمد کر کے قیمتی زرمبادلہ بھی کماتے ہیں۔

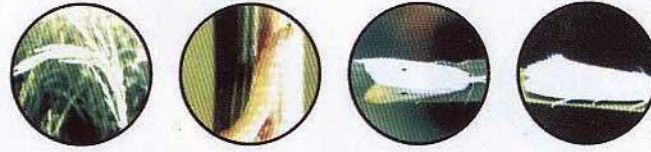
سفارشات

- ✓ صرف محکمہ زراعت کی دھان میں سفارش کردہ زرعی زہریں استعمال کی جائیں۔
- ✓ کیڑوں میں زہر کے خلاف مدافعت پیدا ہونے سے بچاؤ کے لیے ایک گروپ کی زہر بار بار استعمال نہ کی جائے۔
- ✓ زرعی زہروں کی سفارش کردہ مقدار میں کمی بیشی نہ کی جائے۔
- ✓ فصل کی برداشت سے ۳ تا ۳۰ ہفتے قبل زہر پاشی مکمل کر لی جائے۔
- ✓ ہفتہ میں دو بار پیسٹ اسکاؤٹنگ کریں اور اگر کیڑوں کی تعداد درج ذیل معاشی حد تک پہنچ جائے تو سفارش کردہ زہریں استعمال کریں۔

دھان کے کیڑوں کے نقصان کی معاشی حد

نمبر شمار	کیڑا	مہینہ	نقصان کی معاشی حد
۱	ٹوکا	جولائی اگست	۵ عدد بالغ / پچھنی نیسٹ یا ۳ فیصد نقصان
۲	تنے کی سنڈیاں	اگست ستمبر	۵ فیصد سوک
۳	پتہ لپیٹ سنڈی	اگست	۲ حملہ شدہ یا لپٹے ہوئے پتے فی پودا
		ستمبر	۳ حملہ شدہ یا لپٹے ہوئے پتے فی پودا
		اگست	۲۰ تا ۲۵ بالغ / پچھنی پودا
۴	سفید پشت والا تیلہ	ستمبر اکتوبر	۲۰ تا ۲۵ بالغ / پچھنی پودا

دھان کے تنے کی سنڈیاں

ماہ اگست تا ستمبر دھان کے تنے کی سفید، زرد اور گلابی سنڈیوں کا حملہ ہوتا ہے۔

زہر	تجارتی نام	مقدار فی ایکڑ	کیمپنی
کاربو فیوران	فیورا ڈان ۱۰ جی	۸۰ تا ۱۰۰ کلوگرام	ایف ایم سی
فیوران	جی ۳	۸ کلوگرام	ٹارگٹ
	بریفیر ۳ جی	۸ کلوگرام	علی اکبر
	فینسی ران ۳ جی	۸ کلوگرام	فوربی
کاربوسلفان	ایڈوانٹیج ۵ جی	۸ تا ۱۲ کلوگرام	ایف ایم سی
کارٹیپ	پاڈان ٹیکنیکل ۱۹۵ پی پی	۲۷ تا ۳۰ کلوگرام	اریٹا
	پاڈان 4 جی	۱۰ کلوگرام	اریٹا
	کروز ۴ جی	۹ کلوگرام	این آئی سی ایل
	لاما جی	۹ کلوگرام	آریگا
	ہوپو جی	۹ کلوگرام	ایف ایم سی
	کیپ شار جی	۹ کلوگرام	سن کراپ
	کیوسک ۸ جی	۲۰۵ کلوگرام	پاک چائے
	سپر ڈان ۴ جی	۹ کلوگرام	فوربی
لیمبڈاسائی ہیلوٹھرن	کراٹے ۲۰۵ سی ایس	۱۶۰ ملی لیٹر	سنجینا
ڈیلٹا میتھرن	ڈیس ۱۲۰ سی ایس	۱۶۰ ملی لیٹر	بائز کراپ سائنس

زہر	تجارتی نام	مقدار فی ایکڑ	کیمپنی
مونومی ہائپو	منٹوکس 10 جی	۴ کلوگرام	پاک چائے
	منٹوکس 5 جی	۷ کلوگرام	پاک چائے
	منٹوکس سپر 10 جی	۴ کلوگرام	پاک چائے
مرفوسلوپ	بلیک گولڈ ۵ ڈیلیو جی	۷ کلوگرام	فوربی
	ڈائلوٹ 5 جی	۷ کلوگرام	پاک چائے
	ڈائلوٹ سپر 10 جی	۳۵ کلوگرام	پاک چائے
فیرول	ریفری ۰۳ جی	۸ کلوگرام	کینزو
	ریجنٹ ۸۰ ڈیلیو جی	۳۰ کلوگرام	بائز کراپ سائنس
کلورنترانا نکلپھول	فریو ۴۰ ڈیلیو جی	۳۰ کلوگرام	ڈوپونٹ
	کورا جن ۱۲۰ ایس سی	۵۰ ملی لیٹر	ڈوپونٹ
	دریکو ۰۶ جی	۲ کلوگرام	سنجینا
	دریکو ۴۰ ڈیلیو جی	۴۰ گرام	سنجینا

پتہ لپیٹ سنڈی

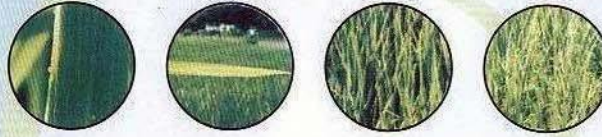

اس کا حملہ اگست اور ستمبر کے مہینوں میں ہوتا ہے۔

زہر	تجارتی نام	مقدار فی ایکڑ	کیمپنی
کارٹیپ	کاروز جی	۹ کلوگرام	جعفر ایگرو سروسز
	ھوپو جی	۹ کلوگرام	ایف ایم سی
	کیپ شار جی	۹ کلوگرام	سن کراپ
کاربوسلفان	ایڈوانٹیج ۱۲۰ سی	۵۰۰ ملی لیٹر	ایف ایم سی
لیمبڈاسائی ہیلوٹھرن	کراٹے ۱۲۰ سی	۱۶۰ ملی لیٹر	سنجینا
گیماسائی ہیلوٹھرن	پرو ایکس ۶۰ سی ایس	۷۵ ملی لیٹر	اریٹا
ڈیلٹا میتھرن	ڈیس ۱۲۰ سی	۱۶۰ ملی لیٹر	بائز کراپ سائنس
فلو پیٹڈ یامائیڈ	ہیلٹ ۱۲۸ ایس سی	۷۵ ملی لیٹر	بائز کراپ سائنس
تھانیا میتھوزیم + کلورنترانا نکلپھول	دریکو ۴۰ جی	۴۰ گرام	سنجینا
	دریکو ۰۶ جی	۴۰ گرام	سنجینا

دھان میں زہروں کا متناسب اور موثر استعمال

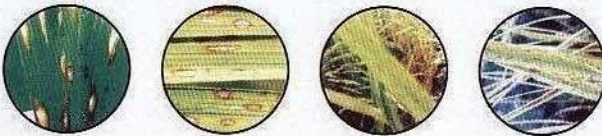
پتوں کا جراثیمی جھلساؤ

- پہلا اسپرے پتوں پر بیماری کی علامات ظاہر ہونے پر کریں۔
- بیماری کی علامات برقرار رہنے پر دوسرا اسپرے دو ہفتے بعد کریں۔

کمپنی	مقدار فی ایکڑ	تجارتی نام	زہر
ایف ایم سی	۵۰۰ ملی لیٹر	کاپر آکسی کلورائیڈ ۲۵ ڈبلیو پی	کاپر آکسی کلورائیڈ
سنجینا	۳۰۰ تا ۵۰۰ گرام	چمچین ۷۷ ڈبلیو پی	کاپر ہائیڈروآکسائیڈ
سنجینا	۸۰۰ گرام	کیومولس ۸۰ ڈبلیو جی	سلفر
سنجینا	۸۰۰ گرام	تھائیویٹ ۸۰ ڈبلیو جی	کاسوگامائی سین
کینزو	۳۰۰ گرام	کارڈیٹ ۳ ڈبلیو پی	

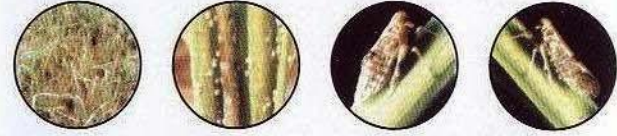
پتوں کے بھورے دھبے

پہلا اسپرے پتوں پر بیماری کی علامات ظاہر ہونے پر کریں۔ بیماری کی علامات برقرار رہنے پر دوسرا اسپرے دو ہفتے بعد کریں۔ بیج کو پھینچو ندی کش زہر مٹانے یا بین لیٹ ۳۳ اڑھائی گرام فی کلور گرام بیج لاکر کاشت کرنے سے بیماری کا حملہ کم ہوتا ہے۔

کمپنی	مقدار فی ایکڑ	تجارتی نام	زہر
باز کرپ سائنس	۶۵ گرام	ٹینیو ۷۵ ڈبلیو جی	ٹرائی فلکسی سزوبن + ٹیوبوٹونازول
ایف ایم سی	۸۰۰ گرام	کیومولس ۸۰ ڈبلیو جی	سلفر
سنجینا	۸۰۰ گرام	تھائیویٹ ۳۰ ڈبلیو جی	

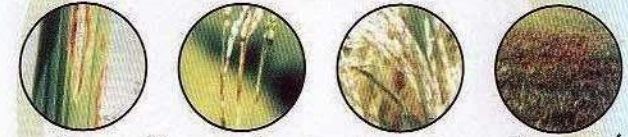
تیلہ

اس کا حملہ ستمبر اور اکتوبر میں ہوتا ہے۔

کمپنی	مقدار فی ایکڑ	تجارتی نام	زہر
آریسا	۵۰۰ ملی لیٹر	پرو ایکس ۶۰ سی ایس	گیما سائی ہیلوٹھرن
ایف ایم سی	۵۰۰ ملی لیٹر	ایڈوٹج ۱۲۰ سی	کار بوسلفان
سنجینا	۳۰۰ ملی لیٹر	ڈیلٹا نیٹ ۳۰۰ ای سی	فیورا تھا نیوکارب
سنجینا	۲۳۳ گرام	ایکارا ۷۰ ایس ٹی	تھائیامیتھوزیم
سنجینا	۲۰۰ گرام	ورٹیکو ۳۰ جی	تھائیامیتھوزیم +
سنجینا	۳۰۰ گرام	ورٹیکو ۶۰ جی	کلورنٹرانٹا سپیرول
کینزو	۱۰۰ گرام	ایٹراس ۸۰ ڈبلیو ڈی جی	نائٹین پائیرم +
کینزو	۲۰۰ ملی لیٹر	پرائڈ ۱۱ ایس ایل	پائی میٹروزیل

دھان کی اہم بیماریاں بھبکا

فصل پر بیماری کی علامات ظاہر ہوتے ہی پہلا اسپرے کریں۔ بیماری کی علامات برقرار رہنے پر دوسرا اسپرے دو ہفتے بعد کریں۔

کمپنی	مقدار فی ایکڑ	تجارتی نام	زہر
باز کرپ سائنس	۶۵ گرام	ٹینیو ۷۵ ڈبلیو جی	ٹرائی فلکسی سزوبن + ٹیوبوٹونازول
ڈاڈا گلرو	۳۰۰ گرام	پلسار ۲۳۰ ایس سی	تھائیفلو زامائیڈ
وکتور یا کیمیکل	۳۰۰ گرام	بیڈو کٹ ۱۵۰ سی	اپروبن فاس
پاک چائنہ	۲۵۰ گرام	فوک ۶ ڈبلیو پی	کاسوگامائی سین

تحقیقاتی ادارہ دھان
حکومت پنجاب
کالاشاہ کاکو ۱۷ کلومیٹر جی ٹی روڈ، لاہور
فون: 042-37951826
فیکس: 042-37951827

